

Фестивал

7 ДЕКЕМВРИ 2012, ПЛОВДИВ БРОЙ 4

Пиеса в три действия

Пресконференцията започна спокойно. Темата очевидно е новото документално кино. Водещият Димитър Кабаиванов спомена за много от проблемите му в миналото и настоящето. Също изказа вярата си в новите творби и надеждата за по-светло бъдеще пред българите, попаднали или насочили се към киноиндустрията. Нищо не всяваше смут освен факта, че това действие беше поставено на голяма сцена, а се проведе в камерен състав. По-подробно се обсъдиха филмите, чиито автори присъстваха, а за останалите водещият каза няколко обобщаващи думи.

През по-голямата част, мненията на хората съвпадаха, но се натрупаха много въпроси. Постепенно пресконференцията придоби формата на една много отворена дискусия за кино. Всичко се разви на няколко етапа, които ще разгледам по-подробно.

Първо действие

Всичко е спокойно, хората се усмихват. Споменават се филмите „Правилата на ергенския живот“ и „Небесният покровител“. Изказванията

са лаконични. Това, предполагам, е защото се избягва полемиката. Тук важи максимата за мъртвите, само добро или нищо.

След това, може би, като компенсация за липсващите хора, от предните два филма, на сцената се качи екипът на „Вляво от пътя Лондон-Калкута“. Това са операторът Емил Пенев, режисьорът Михаил Мелтев и сценаристът Влади Киров.

Въпреки интересните факти, около филма и анекдотите поднесени от Киров, се усещаше нарастването на напрежението. При тази дискусия започна да се оформя един от онези проблеми, които по-късно завладяха емоциите на участниците. Това беше темата за дължината на филмите. Определено се оказва проблемно да

се правят документални филми, които не се вписват в телевизионните формати. Хората, които изказаха мнение и коментари за филма се разделиха в два фланга. Едните приеха, че филмът има твърде много сюжетни линии, а другите сметнаха за редно филмът да е далеч по-дълъг.

Второ действие

Лавината набира скорост. Въпреки това нещата са стабилни. Следва филмът „Споби“ на Моника Лазова, първи опит в документалното кино. Всички присъстващи обсипват с комплименти младия автор. Тук започва да се допълва проблемът за кратките и дългите филми. „Споби“ е 6 минути, а почти всички други са средно по 70 минути. Водещият и голяма част от аудиторията смело заявиха пристрастието си към филма на Лазова.

Въпреки всички опити на Димитър Кабаиванов да привлече вниманието върху младите хора на сцената, залата започна да се изпълва с шум и разговори, за всичко друго, но не и за „Споби“.

Трето действие

Машината се задвижва. Започва се истинската драма. Ще се опитам да я разкажа, толкова динамично, колкото протече. Първо, филмите от серията „Малки истории“ на Николай Василев, провокираха темата за реализацията на документалното кино. Той е спазил телевизионния формат, нещо което не се вижда често днес и това насочи светлината на прожектора върху него. Започна да се обсъжда темата за продуцентската дейност и се чува откровени изказвания, че филмите не са годни за гледане,

поради тежката и трудно смислаема форма.

„Последната линейка на София“ бе предизвикателство за издръжливостта на всички. Близо 30 минути се водеше дискусия по повод този филм (с риск да прозвучи като реклама). Това толкова изостри обстановката, че отидна с „Нашата стока е най-голямата реклама“ се оказа затишие пред буря. Изговориха се много положителни неща за филма, но все пак всичко остана в периферията, тъй като последва истинската драма на действието.

Тя започна с дискусията за филма „Кой е този град“. Димитър Кабаиванов поведе темата към хилядите стандартни филми за един град. Това постави „детето“ на Мария Аверина в руслото на един стандартен рекламен филм. Авторите се защитиха, но от публиката се чу гласът на Олга Маркова. Тя протестира срещу мърлявата бюрокрация, срещу разрушаването на ценностите, тя се развълнува и от безгрижието на младите хора. Можете да си представите, какво се случва след това. Полемиката в края на дискусията стигана до такъв диапазон, че се разискваха теми като кино и политика, под един знаменател.

На финала искам да кажа, че тази пресконференция протече много динамично за присъстващите. Имаше доста сериозно закъснение, което се случва за първи път на този фестивал. Въпреки конфликтите, всеки от публиката се съсредоточи, за да зададе правилна насока на авторите.

Деница Даскалова

Самота, раздяла, копнеж, страдание, болка, ярост

Улавят ли обикновените зрители същността на анимационното кино? Повечето от тях очакват захаросани истории с „хепи енд“, където принцът и принцесата заживяват щастливо до края на дните си. Да, ама не!

Вчера се състояха първите прожекции на анимационни филми от конкурсната програма на фестивала „Златен ритон“ и темите не бяха никак захаросани. Вярно е, че целта на анимационното кино е да покаже, че няма нищо невъзможно, ако не в живота, то поне на екрана. В повечето филми основно беше чувството за

самота, за раздяла, за копнеж, за страдание, болка, ярост. Анимационната програма осъждаше човешкото общество и по-конкретно консуматорството, масовизацията, жестокостта, войната („Кошмарът“ – реж. Николай Тодоров; „Кръвта“ – реж. Велислава Господинов). С две думи: засегнатите теми бяха сериозни и тежки.

Имаме картината на ужаса. Тя е доста силна в „Кошмарът“ и „Кръвта“. Интересно е, че режисьорите са от съвсем различни поколения. Все пак темата е една – жестокостта на човека,

Продължава на 4 стр.

Иван Георгиев - Гец: Гледам на живота с усмивка

Във филма Ви „Кратка история на социалистическия реализъм“ има кадри, в които се говори на руски, но няма субтитри. Значи ли това, че смятате зрителите за хора, знаещи руски?

Не. Не е нарочно. Всъщност аз дадох две копия на филма. За прожектиране в България и за прожектиране в чужбина. В това за България руският беше преведен, но така са предпочели хората, които пускат филма. Не е някакъв художествен похват.

Това значи, че смятате да разпространявате филма и в други страни?

Най-малкото, ще пътува на фестивали.

Лесно ли беше да подобрете и използвате правилните кадри и архиви?

Никак. Отне много време. Въпросът беше да се подобрят такива кадри, които да са интересни за гледане. Но с ровенето по архивите се правят невероятни находки, защото се случва да отвориш някоя кутия, със съдържание, различно от това, което е написано, но с материал, който пък би ти потрябвал за другаде. Лошо е, че Българският филмов архив е в тревожно състояние. Надявам се в най-скоро време да се дигитализира, за да се случват по-лесно нещата.

Във филма има кадри с баща Ви, Георги

Георгиев – Гец, който е бил член на БКП...

На мен ми се струва, че по този начин съм абсолютно честен. Сложих тези кадри, защото той също е част от това явление. Правил е много филми, в които е бил и от двете страни. Т.е. филми, които са пропагандирали социализма, но също и филми, които са били спирани и забранявани – „Прокурорът“, „Провързаният балон“, „Животът си тече тихо"... Баща ми беше от хората, които искрено вярваха в идеалите на комунизма, в които има нещо много красиво, но практиката на тоталитарната държава се разминава с тези идеали.

Вие бил ли сте потърпевш по някакъв начин от режима?

Потърпевш е силна дума, но съм усетил натиска. Когато правех филм за акад. Лихачов, който е репресиран от комунизма в СССР, имах големи неприятности и натиск да съкратя много неща, които показват лагери, малтретиране и репресии срещу него.

Също така съм имал телевизионни предавания, които са били премонтирани и съкратени.

Във филма се подхожда иронично към качеството на соцреалистичните творби, но се казва, че има някои добри. Кои са те според Вас?

Веднага в главата ми изникват някои от филмите, в които баща ми участваше. Например „Осмият“, който е прекрасно направен от режисьора Зако Хеския. Филмът е възхвала на партизанското движение и, въпреки че не се припокрива с историческата действителност, произведението е хубаво. Случваха се такива противоречия. Имам предвид филми, които имат фалшива драматургична основа, но са сериозни постижения в изкуството.

Защо решихте да разкажете тази история с ирония?

Не съм имал дилема как да направя филма. Разказвам по начина, по който аз виждам нещата. Според мен хуморът и тъгата вървят ръка за ръка и мисля, че във втората част на филма и към края има доста сериозни моменти. По този начин смятам, че се създава баланс. Но това е моята настройка и нагласа - да гледам на живота с малко усмивка, както и на себе си.

Преподавате в НБУ. Показвал ли сте филма на Вашите студенти?

През януари ще го направя, защото ми е любопитна тяхната реакция. До колко тази история може да засегне душите на младите хора, дали ще ги развълнува, или ще ги отегчи. И двете реакции са възможни.

Пламен Михайлов

От 2 стр.

загубил собствения си облик. Историята на чудовището, излязло от дълбините с идеята да уплаши нещо, което се оказва по-страшно от него, е посилна като разказ. Идеята тук е предадена чрез проследяването на емоционалните състояния, през които преминава звярът, докато е тотално сринат от ужаса, на който става свидетел. В „Кръвта“ авторката постига внушението чрез постоянното увеличаване на смразяващата гледка на кръвта.

Друга форма на непримирение с действителността е психологическата драма в „Баща“. В този филм проблемът в общуването баща – дете е абсолютизиран до степен, че представата за тази толкова силна връзка е срината. Визуалните решения правят филма въздействащ, въпреки че проблемът, може би, е преекспониран. В „Пианистът“ отново се докосваме до темата за самотата, но настроението в него е по-нежено, по-ефирно, има самота, но не и отчуждение, защото любовта е там, въпреки раздялата. В „Баща“ на преден план са отчуждението и безнадеждността. „Пианистът“ ни оставя с топлото усещане от красивите човешки емоции. За цялостното възприятие на филма голяма роля има визията. Присъстват прекрасни кадри,

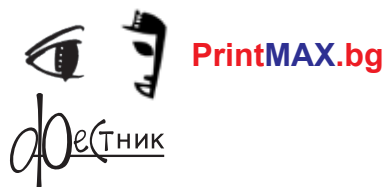
които карат зрителя да изпитва удоволствие от възприемането на самата картина. Фантазията доминира и в „Рибарката“. Там обаче тя е примесена с магичността, а на моменти визията е малко кичозна.

В програмата видяхме и негови филми. „Аквариумът“ представи идеята си чрез закачката. Целият филм беше изграден в тази посока. „Пилетата“ пък печели със структурата си на миниатюра.

Повечето български анимационни филми са направени специално за фестивали. Авторите им са заложили сериозни идеи в сценариите си. На пръв поглед е странно доминиращото чувство на мрак и безнадеждност в анимацията ни, но ако се вгледаме по-внимателно това не е чак толкова изненадващо – тук всъщност се изливат гневът, негодуванието, огорчението от една действителност, която никой не желае да приеме. Темите са интерпретирани многократно и в другите изкуства. Те са актуални за всички, които са

част от това общество. Интересни са обаче различните начини, по които аниматорите ни са се справили с тях.

Диана Монова, Симона Петрова

Бюлетин на
XIX фестивал на българското
документално и анимационно кино,
„Златен ритон“
Пловдив, 2-8 декември 2012

Брой 4, 7 декември 2012
www.nfc.bg

Отговорен редактор на броя: Деница Даскалова (denitzaruslanova@yahoo.com)
Редакционен екип:
Василена Василева (oi_vass@yahoo.com)
Деница Даскалова (denitzaruslanova@yahoo.com)
Жечка Галинска (zhekova.galina@gmail.com)
Пламен Михайлов (plamen_mihailov@yahoo.co.uk)
Росен Спасов (rosenspaspov@banskosp.com)
Симона Петрова (simona_peetrova@abv.bg)
Графичен дизайн: Диана Монова (dianicaa@abv.bg)
Екип студенти по кинознание и анимация от НАТФИЗ „Кръстьо Сарафов“.
Ръководител: проф. д.изк. Александър Янакиев (sasho_ya@yahoo.com)